

Sygn. akt *XVI GC 992/14*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Beata Dzierżko

Protokolant: sekretarz sądowy Wojciech Napierkowski

po rozpoznaniu 2 marca 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. B.**

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o ustalenie

oddala powództwo.

SSO Beata Dzierżko

Sygn. akt XVI GC 992/14

UZASADNIENIE

Pozwem z 31 lipca 2014 r. skierowanym przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W. M. B. wniósł o ustalenie nieistnienia uchwały nr (...) w sprawie odwołania dotychczasowego oraz powołania nowego zarządu spółki (...) oraz nr 2 w sprawie zmiany adresu spółki, podjętych na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. w dniu 13 czerwca 2014 r.

W uzasadnieniu wskazano, że powód będący jedynym wspólnikiem i jedynym członkiem zarządu pozwanej spółki, w dniu 8 lipca 2014r. powziął informację, że w rejestrze przedsiębiorców KRS w jego miejsce został wpisany nieznanemu M. P. (1) oraz dokonano zmiany adresu siedziby tej spółki. Zmiany zarejestrowano na podstawie uchwał nr (...) i (...) Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. z dnia 13 czerwca 2014r. Jednocześnie powód zaprzeczył, aby dokonywał sprzedaży lub upoważnił kogokolwiek do sprzedaży udziałów w pozwanej spółce, a w konsekwencji brak było możliwości nabycia przez M. P. udziałów w spółce, a zatem i podejmowania jakichkolwiek uchwał jako Zgromadzenie Wspólników spółki (...).

Występujący w imieniu pozwanej spółki pełnomocnik uznał powództwo.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. B. jest od 2012 roku jedynym wspólnikiem (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W., która do dnia 22 czerwca 2012r. występowała pod firmą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W.. Jako wspólnik M. B. dysponował (...) udziałami o łącznej wartości (...)zł, jednocześnie będąc prezesem jednoosobowego zarządu. Jako adres

siedziby spółki w rejestrze wskazano ul. (...), lok. (...) w W. (protokół Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki z 22 czerwca 2012 r., k. 12-23, odpis z KRS pozwanej, aktualny na 27 czerwca 2012 r., k. 24-26).

Wnioskiem z 23 czerwca 2014 r. o zmianę danych w rejestrze przedsiębiorców wraz z załącznikami, złożonym do Sądu Rejonowego dla m.st W. w W., XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, M. P. (1) wniósł o dokonanie zmian w rejestrze dot. spółki (...) poprzez:

- zmianę adresu spółki, wskazując jako nową siedzibę ul. (...) lok. (...) w W.;
- wykreślenie wspólnika M. B. oraz wpisanie w jego miejsce M. P. (1);
- wykreślenie M. B. jako członka zarządu oraz wpisanie w jego miejsce M. P. (1) jako osoby wchodzącej w skład zarządu i uprawnionej do reprezentowania spółki

Do wniosku dołączono dokument zatytułowany „Protokół z Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z dnia 13 czerwca 2014r.”, obejmujący uchwałę nr (...) w przedmiocie odwołania dotychczasowego członka jednoosobowego zarządu spółki w osobie M. B. oraz powołania na prezesa zarządu M. P. (1) oraz uchwałę nr(...) w sprawie zmiany dotychczasowego adresu spółki z ul. (...) lok. (...), (...)-(...) W. na ul. (...), lok(...) w W.. Wg ww. protokołu w Zgromadzeniu uczestniczył (wg swego oświadczenia) jedyny wspólnik ww. spółki (...). Ponadto do wniosku o zmianę danych w rejestrze dołączono wzór podpisu (...)M. P. oraz listę wspólników, gdzie jako jedyny wspólnik widniał M. P. (1) (wniosek z załącznikami, w tym: wzór podpisu, lista wspólników z 16 czerwca 2014 r., oświadczenie o imionach, nazwiskach i adresie członków zarządu, oświadczenie o imieniu, nazwisku i adresie jedynego wspólnika, wskazanie właściwego Naczelnika Urzędu Skarbowego, k. 32-48, 86-87).

Pismem z 2 lipca 2014 r. M. P. (1) zwrócił się do sądu rejestrowego o przyspieszenie dokonania zmiany wpisu w KRS (pismo z 2 lipca 2014 r., k. 54).

4 lipca 2014 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla m.st Warszawy w W., XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego (sygn. akt WA XII KRS (...)) wydał postanowienie w przedmiocie dokonania wpisów w Krajowym Rejestrze Sądowym dot. (...) sp. z o. o. w zakresie: zmiany adresu spółki (z ul. (...) lok. (...), (...)-(...) W. na nowy: ul. (...), lok (...), (...)-(...) W.), zmiany danych wspólników (wykreślono M. B., w jego miejsce wpisując M. P. (1)), zmiany osób wchodzących w skład organu uprawnionego do reprezentacji spółki, wykreślając M. B. sprawującego funkcje prezesa zarządu, w którego miejsce wpisano M. P. (1) (postanowienie z 4 lipca 2014 r. k. 49-51, zarządzenie z 4 lipca 2014 r., k. 52). 7 lipca 2014 r. wydano zaświadczenie o dokonaniu wpisu w KRS (zaświadczenie o dokonaniu wpisu z 7 lipca 2014 r., k. 53).

Na podstawie powyższego wpisu na dzień 8 lipca 2014 r. w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego jako jedyny wspólnik (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. widniał M. P. (1), jako posiadający (...) udziałów o łącznej wysokości (...) zł, który był jednocześnie wpisany jako prezes jednoosobowego zarządu spółki. Natomiast adresem siedziby spółki w rejestrze była ul. (...), lok. (...) w W. (informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców KRS, aktualna na 8 lipca 2014 r., k. 29-31).

14 lipca 2014 r. M. B. złożył do Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy skargę na ww. postanowienie referendarza z 4 lipca 2014 r. wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do jej wniesienia, wnosząc o uchylenie tego orzeczenia i oddalenie wniosku M. P. (1) w całości, kwestionując nabycie przez niego udziałów w spółce, a zatem i możliwości podjęcia uchwał, na podstawie których dokonano zmian w rejestrze (wniosek o przywrócenie terminu na złożenie skargi wraz ze skargą na postanowienie referendarza sądowego z 4 lipca 2014 r. i potwierdzeniem nadania listem poleconym, k. 55-59).

14 lipca 2014r. M. B. skierował również do Prokuratury Rejonowej W. M. zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez M. P. (1). Na skutek złożonego zawiadomienia Komenda Rejonowa Policji W. (...)Wydział (...)wszczęła dochodzenie w sprawie wyłudzenia poświadczenia nieprawdy oraz podstępnego wprowadzenia w błąd

funkcjonariusza publicznego w dniu 4 lipca 2014 r. w Sądzie Rejonowym dla m.st W. XII Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego przez osobę nn., podającą się za członka zarządu spółki (...) Sp. z o.o. w W. w celu uzyskania postanowienia wydanego w sprawie o sygn. WA. XII NS-REJ.KRS/(...), tj. o przestępstwo określone w art. 272 § 1 k.k. (zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, k. 60-62; zawiadomienie o wszczęciu dochodzenia, k. 130). Postanowieniem z 30 grudnia 2014 r. prowadzone dochodzenie zostało zawieszono z uwagi na konieczność oczekiwania na wydanie opinii przez biegłego z zakresu badania pisma ręcznego (postanowienie z 30 grudnia 2014 r., k. 131-132).

Pismem z 29 sierpnia 2014 r. M. P. (1) odwołał pełnomocnictwa udzielone R. F. i P. S. oraz (...) spółce partnerskiej ze skutkiem natychmiastowym (odwołanie pełnomocnictwa pismem z 29 sierpnia 2014 r., k. 83).

Postanowieniem z 2 października 2014 r. Sąd Rejonowy dla m.st Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego na skutek skargi wniesionej 14 lipca 2014r. uchylił zaskarżone postanowienie referendarza sądowego z 4 lipca 2014r. oraz dokonany na jego podstawie wpis i oddalił wniosek w całości. Tym samym jako adres siedziby spółki, na podstawie danych ujawnionych w rejestrze przedsiębiorców, wpisem dokonany 8 grudnia 2014 r. ponownie wskazano ul. (...), lok. (...) w W., zaś jako jedyne go wspólnika spółki ujawniono M. B. posiadającego (...) udziałów o łącznej wysokości (...)zł, sprawującego zarazem funkcję prezesa jednoosobowego zarządu spółki, wykreślając jednocześnie M. P. (postanowienie z 2 października 2014 r., k. 98-100, informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców KRS na dzień 8 stycznia 2015r., k. 95-97).

30 września 2014 r. M. P. (1) oświadczając, że działa w imieniu i na rzecz spółki (...) zawarł ze spółką Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. w K., w formie aktu notarialnego umowę sprzedaży, na podstawie której nabył za cenę (...) zł 80 kg jednokilogramowych sztabek złota inwestycyjnego próby 999,9, zobowiązując się do zapłaty ceny w ciągu 2 dni roboczych, z jednoczesnym poddaniem się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 4 k.p.c w razie braku zapłaty (umowa sprzedaży z 30 września 2014 r., k. 133-138, 202-207).

Postanowieniem z 20 października 2014 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy- Woli w Warszawie II Wydział Cywilny - na wniosek wierzyciela Przedsiębiorstwo (...) - tytułowi egzekucyjnemu w postaci ww. aktu notarialnego nadał klauzulę wykonalności. Na podstawie tego tytułu wykonawczego Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w K. z siedzibą w Ś. R. Ś. wszczął w stosunku do spółki (...) w dniu 6 listopada 2014 r. postępowanie egzekucyjne o sygn. akt KM (...), zawiadamiając jednocześnie o zajęciu wierzytelności z rachunków bankowych (odpis postanowienia, k. 139-140; wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, k. 141-142; zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego z 6 listopada 2014 r., k. 143-144, zawiadomienie o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego, k. 145-148).

M. P. (1) podpisał ze spółką (...) z siedzibą w T. (E.) nieopatrzoną datą umowę sprzedaży wszystkich udziałów spółki (...) (umowa sprzedaży udziałów, k. 208-209; notarialne poświadczenia podpisów z 29 sierpnia 2014 r. oraz 10 września 2014 r., k. 210-211).

Postanowieniem z 18 listopada 2014 r. referendarz w Sądzie Rejonowym dla m.st Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego oddalił wniosek spółki (...) o dokonanie zmiany w rejestrze przedsiębiorców poprzez wpisanie jako wspólnika tej spółki, w miejsce M. P. (1), spółki (...). W uzasadnieniu wskazano, iż wniosek o zmianę w rejestrze został złożony i podpisany przez M. P. (1), który na dzień złożenia wniosku nie widniał w rejestrze jako osoba uprawniona do reprezentowania spółki z uwagi na wykreślenie go na mocy postanowienia z 2 października 2014 r. (odpis postanowienia z 18 listopada 2014 r., k. 212-213).

Pismem datowanym na 15 czerwca 2015 r. (...) sp. z o.o. w W. złożyła do Sądu Rejonowego dla m.st Warszawy w W., X Wydział Gospodarczy ds. Upadłościowych i Naprawczych wniosek o ogłoszenie upadłości (...) oraz o niezwłoczne udzielenie zabezpieczenia przez ustanowienie zarządu przymusowego nad majątkiem dłużnika. We wniosku powołano się na wierzytelność E. T. na kwotę (...) zł z tytułu ceny sprzedaży (...) sztuk A. (...) objętej fakturą VAT nr (...), podpisaną przez M. P.. Do wniosku o ogłoszenie upadłości dołączono wezwanie do zapłaty z potwierdzeniem jego otrzymania, podpisanym przez M. P. (1), opatrzonym datą 2 września 2014r. oraz zobowiązanie w imieniu spółki (...) do zapłaty

podpisane przez M. P. (1) z datą 4 września 2014r. (wniosek wierzyciela o ogłoszenie upadłości, k. 215; przedsądowe wezwanie do zapłaty, k. 217; pismo z 4 września 2014 r., k. 218; faktura nr (...), k. 219).

Postanowieniem z 22 stycznia 2016 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w W., X Wydział Gospodarczy ds. Upadłościowych i Naprawczych w sprawie o sygn. akt X GU 1546/15 ogłosił upadłość obejmującą likwidację majątku dłużnika, spółki (...) (odpis postanowienia z 22 stycznia 2016 r., k. 280-284).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie okoliczności bezspornych oraz powołanych powyżej dokumentów, których autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron w toku postępowania, jak również nie budziła wątpliwości Sądu.

Nadto, Sąd pominął dowód z przesłuchania stron, w tym powoda z uwagi na jego powtarzające się niestawiennictwo na rozprawie mimo prawidłowego wezwania.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jako bezzasadne podlegało oddaleniu w całości.

Na podstawie obowiązujących przepisów kodeksu spółek handlowych, wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością może kwestionować podjęte przez zgromadzenie wspólników uchwały poprzez powództwo o ich uchylenie bądź stwierdzenie nieważności.

Zgodnie z art. 249 k.s.h. uchwała wspólników sprzeczna z umową spółki bądź dobrymi obyczajami i godząca w interesy spółki lub mająca na celu pokrzywdzenie wspólnika może być zaskarżona w drodze wytoczonego przeciwko spółce powództwa o uchylenie uchwały. Z kolei art. 252 k.s.h. wskazuje, że osobom lub organom spółki, wymienionym w art. 250 k.s.h. przysługuje prawo do wytoczenia przeciwko spółce powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników sprzecznej z ustawą.

Zarówno w orzecznictwie, jak i poglądach doktryny, w celu ochrony prawnej naruszonych interesów wspólnika zaczęto również dopuszczać stosowanie art. 189 k.p.c., zgodnie z którym powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny, co doprowadziło do powstania obok ww. instrumentów wskazanych w kodeksie spółek handlowych trzeciej kategorii tzw. „uchwał nieistniejących”. Charakteryzuje je tak drastyczny, krańcowy stopień natężenia wadliwości, że usprawiedliwia to uznanie ich za nieistniejące, a więc za niewywołujące żadnych skutków prawnych ab initio. Istota uchwały nieistniejącej polega na tym, że nie wywiera ona żadnych skutków prawnych, a więc w rozumieniu prawnym uznaje się, że ona nie istnieje i nie istniała nigdy. Dlatego właśnie można się na jej nieistnienie powoływać w innym postępowaniu sądowym, bez konieczności uzyskiwania wyroku stwierdzającego tę okoliczność na podstawie art. 189 k.p.c. (wyrok Sadu Najwyższego z 25 sierpnia 2016 r. sygn. akt VCSK 694/15). Szczególnie rażące i oczywiste uchybienia proceduralne mogą stanowić podstawę uznania, że uchwała nie istnieje (A. Opalski, Rada nadzorcza w spółce akcyjnej, Warszawa 2006). O uchwale nieistniejącej wspólników można mówić wtedy, gdy uchwała została powzięta przez osoby niebędące w rzeczywistości wspólnikami, gdy w ogóle nie doszło do zwołania zgromadzenia wspólników oraz gdy brak było niezbędnego do jej podjęcia quorum lub też uchwała nie uzyskała wymaganej większości głosów (wyrok Sądu Najwyższego z 12 grudnia 2008 r., sygn. akt II CSK 278/08).

Sąd Najwyższy w wyroku z 13 marca 1998 r., sygn. akt I CKN 563/97 uznał również, że zebranie osób nieuprawnionych, jak również zebranie uprawnionych w liczbie nie osiągającej wymaganego quorum nie stanowi walnego zgromadzenia,, a podjęte przez takie zebranie uchwały należy uznać za nieistniejące

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpatrywanej sprawy należy stwierdzić, że zaskarżone uchwały należało uznać za nieistniejące. Sąd miał na uwadze, że zostały one podjęte przez M. P. (1), który nigdy nie nabył od dotychczasowego wspólnika (M. B.) udziałów w pozwanej spółce, a zatem nie można go było uznać za wspólnika (...). Okoliczności zbycia udziałów zaprzeczył powód. Ponadto umowy sprzedaży udziałów nie przedstawił również M. P.

sądowi rejestrowemu, co skutkowało ostatecznie oddaleniem jego wniosku o wpisanie go do rejestru przedsiębiorców jako współnika oraz jedynego członka zarządu pozwanej, a także zmienionego adresu tej spółki. Powyższe skutkowało uznaniem, iż w dniu 13 czerwca 2014r. nie odbyło się Zgromadzenie Wspólników (...) sp. z o. o., które mogło podjąć jakiegokolwiek uchwały.

Powództwo podlegało jednak oddaleniu z uwagi na brak wypełnienia materialnoprawnej przesłanki wskazanej w art. 189 k.p.c. tj. nieistnienia interesu prawnego strony powodowej w ustaleniu.

Uznaje się, że interes prawny zachodzi wówczas, jeżeli sam skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego, zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości (wyrok Sądu Najwyższego z 18 czerwca 2009 r. sygn. akt II CSK 33/09). Interes prawny zachodzi zatem wówczas, gdy istnieje niepewność danego prawa lub stosunku prawnego, zarówno z przyczyn faktycznych, jak i prawnych (wyrok Sądu Najwyższego z 13 kwietnia 1965 r. sygn. akt II CSK 33/09).

Interes ten należy rozumieć jako potrzebę wprowadzenia jasności co do konkretnego stosunku prawnego lub prawa - w celu ochrony przed grożącym naruszeniem sfery uprawnień powoda. Brak tej przesłanki wystarcza już do oddalenia powództwa (wyrok Sądu Najwyższego z 24 marca 1987 r., sygn. akt III CRN 57/87).

Nadto należy zauważyć, że interes prawny występuje wtedy, gdy eliminacji stanu zagrożenia albo niepewności nie można osiągnąć w innym postępowaniu przed organami państwa, w tym w innych postępowaniach cywilnych, nie wyłączając innych powództw albo wniesienia wniosku w postępowaniu nieprocesowym, w tym rejestrowym albo wieczystoksięgowym.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie nie można mówić o stanie niepewności, który został skutecznie wyeliminowany (po wytoczeniu powództwa w tej sprawie) na skutek działań podjętych przez stronę powodową. Zgodnie bowiem z postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z 18 listopada 2014r. oraz przedstawionymi odpisami z KRS M. P. (1) nie widnieje w rejestrze jako osoba uprawniona do reprezentowania spółki (...), a zatem nie może składać oświadczeń w imieniu pozwanej spółki, ani rozporządzać jej majątkiem powołując się na wpis z 4 lipca 2014r., który został już wyeliminowany z obrotu prawnego. Obawa powoda o ewentualne powiększenie zobowiązań pozwanej spółki nie może prowadzić per se do uwzględnienia powództwa. Nie można też nie zauważyć, że powód – pomimo upływu ponad 2 lat od wykreślenia M. P. z KRS – nie wskazał innych zobowiązań zaciągniętych w imieniu pozwanej spółki poza znanymi już, a mającymi powstać w okresie pomiędzy lipcem a listopadem 2014r. Jak podkreślił przy tym Sąd Najwyższy interes prawny powoda nie może polegać jedynie na zmierzaniu do uzyskania dowodów, które miałyby być wykorzystane w innym postępowaniu (wyrok Sądu Najwyższego z 23 lutego 1999 r., sygn. akt I PKN 597/98).

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż na datę zamknięcia rozprawy brak było interesu prawnego w ustaleniu nieistnienia zaskarżonych uchwał z 13 czerwca 2014r. z uwagi na brak interesu prawnego, o którym mowa w art. 189 k.p.c. Powyższe stanowiło także podstawę do stwierdzenia braku związania Sądu oświadczeniem pełnomocnika pozwanej o uznaniu powództwa, jako sprzecznego z prawem (art. 213 § 2 k.p.c.).

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

--	--

SSO Beata Dzierżko

ZARZĄDZENIE

(...)

SSO Beata Dzierżko